

i samband med finansiella tjänster. Detta skulle också göra det möjligt att göra prioriteringar för åtgärder på

gemenskapsnivå. Denna analys skall göras på kort tid och utan att hindra beslut om omedelbara insatser.

Bryssel den 31 oktober 1996.

Ekonomiska och sociala kommitténs

ordförande

Tom JENKINS

Yttrande från Ekonomiska och sociala kommittén om "Allmännyttiga skyldigheter på den inre marknads energiområde"

(97/C 56/16)

Den 25 april 1996 beslutade Ekonomiska och sociala kommittén i enlighet med artikel 23 tredje stycket i arbetsordningen att utarbeta ett yttrande om "Allmännyttiga skyldigheter på den inre marknads energiområde".

Sektionen för energi, kärnkraft och forskning, som ansvarat för kommitténs beredning av ärendet, antog sitt yttrande den 13 september 1996. Föredragande var Bernardo Hernández Bataller.

Vid sin 339:e plenarsession den 30-31 oktober 1996 (sammanträdet den 31 oktober 1996) antog Ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 45 röster för, 10 emot och 5 nedlagda.

1. Inledning

1.1. Det finns vissa behov av allmänt intresse som med hänsyn till sina specifika egenskaper och de naturliga begränsningarna av marknadens effektivitet kräver särskilda åtgärder. Alla Europas länder har som en funktion av sin historia, geografi och traditioner funnit olika lösningar som, bortsett från de uppenbara skillnaderna, återspeglar gemensamma eller liknande behov.

1.1.1. I synnerhet inom elsektorn är det nödvändigt med intervention från myndigheternas sida genom reglering, bland annat av följande skäl:

- a) Elektriciteten är en grundläggande vara av största betydelse som alltid måste kunna tillhandahållas och distribueras.
- b) Vissa delar av det elektriska systemet utgör ett naturligt monopol.

1.1.2. Bastjänster som energin medför ofta kostsamma investeringar som blir lönsamma först på medellång eller lång sikt och som uppvisar stordriftsfördelar. Dessa faktorer, som är typiska för infrastrukturer av nätverkstyp, rättfärdigar under givna förutsättningar

att särskilda eller exklusiva regler tillämpas. Dessa krävs för att kompensera för frånvaron av fri konkurrens och för vissa konkreta skyldigheter som åligger näringslivet.

1.2. Gemenskapens grundläggande mål är att skapa en inre marknad för energisektorn. Det är särskilt viktigt att inrätta en sådan inre marknad för elektricitet för att rationalisera produktionen, överföringen och distributionen, vilket skulle göra gemenskapens elförsörjning säkrare. Det är också viktigt för att kunna garantera likvärdiga inköpsvillkor för samtliga konsumenter och därmed undvika konkurrensstörningar inom den energiintensiva industrin.

1.2.1. För övrigt är värme och ljus grundläggande mänskliga behov. Därför bör marknadskrafterna garantera att värme och ljus ständigt finns tillgängligt och till priser som är godtagbara för hela samhället.

1.3. Energisektorn kan tjäna som exempel för sådana situationer där marknaden inte klarar av att allokera resurser på ett effektivt sätt. Det är här värt att notera att vissa av de verksamheter som har koppling till energileveranser (distribution och transport) utgör naturliga monopol när det finns ökande stordriftsvinster att göra vid höga efterfrågenivåer.

1.3.1. Därför vore det lämpligt att skilja mellan de delar i energisystemet som kan underkastas konkurrens

och dem som inte kan det. Med det slutliga målet att företagen skall erbjuda konsumenterna tjänster på bästa möjliga sätt kan man därför finna marknadsbaserade lösningar som tillåter konkurrens när det gäller produktion och försäljning av energi genom att på ett rättvist sätt reglera tillgången till energinätet, medan transport och distribution kontrolleras såsom naturliga monopol.

1.4. Detta yttrande har därför som mål att fastställa några minimiriktlinjer som, inom ramen för vad som är möjligt, skall garantera balans mellan:

- Större konkurrens inom energisektorn i de delar där det är möjligt.
- Respekt för de allmännyttiga skyldigheterna i vissa medlemsländer, som bland annat innebär att en grundläggande service alltid skall erbjudas, respekt för sociala rättigheter och för målen om den ekonomiska och sociala sammanhållning som dessa skyldigheter bidrar till. Det är därför tillhandahållandet av de allmännyttiga tjänsterna till konsumenterna är en del av de medborgerliga rättigheterna.

1.4.1. I särskilda fall åtföljs tillhandahållandet av allmännyttiga obligatoriska tjänster av speciella eller exklusiva rättigheter som gäller konkurrensreglerna för de tjänsteproducerande företagen. Detta sker enbart i sådan utsträckning att det inte faktiskt eller potentiellt hindrar företagen att uppfylla de uppgifter som ålagts dem i artikel 90.2 i fördraget.

1.5. Kommittén påpekade redan i sitt yttrande om "gemenskapens energipolitik" ⁽¹⁾ att:

"Allmännyttiga skyldigheter på elektricitets- och naturgasområdet är gemensamt definierade som en allmän skyldighet att erbjuda tjänsterna när det är möjligt och lämpligt och till jämförbara priser, i en omfattning som bestäms av de konsumentgrupper som inte har avstått från denna rättighet."

Vidare sades:

"Ekonomiska och sociala kommittén vill framhäva sin ståndpunkt att samtliga medlemsstater bör införa dessa allmännyttiga skyldigheter."

1.6. Europeiska rådet i Cannes deklarerade att unionen särskilt bör se till att uppgifter av allmänt ekonomiskt intresse i Europa uppfylls, i synnerhet för att garantera jämlikhet mellan könen, en balanserad regio-

nal planering, kvalitet, kontinuitet och flexibilitet i den tjänst som erbjuds, samt bevarande av strategiska intressen på lång sikt.

1.7. Det finns också anledning att lyfta fram det ändrade direktivförslaget om gemensamma regler för den inre marknaden för el, om vilket rådet enhälligt kommit fram till en politisk kompromiss som återspeglas i dess gemensamma ståndpunkt som nyligen antagits.

1.7.1. I detta förslags artikel 3 tar man upp möjligheten för medlemsstaterna att när det gäller fördragets bestämmelser, och i synnerhet dess artikel 90, ålägga elbolagen allmännyttiga skyldigheter, till exempel när det gäller säkerhet, även beträffande distribution och leverans, regelbundenhet, kvalitet, priser och miljöskydd. Dessa skyldigheter och översynen av dem bör vara öppna och tydliga, får inte vara diskriminerande, skall kunna kontrolleras samt meddelas till Europeiska kommissionen.

1.7.2. På detta sätt öppnas möjligheten för medlemsstaterna att (i enlighet med artikel 90 i fördraget) bortse från artiklarna 5, 6, 17, 18 och 20 i nämnda förslag (om organisationen av produktion, tillgång till näten och byggande av direktlinjer) när tillämpningen av dem faktiskt eller potentiellt kan hindra elbolagen att uppfylla de skyldigheter som ålagts dem på det allmännyttiga området, så länge som utvecklingen av utbytet påverkas på ett sätt som är negativt för gemenskapen.

1.7.3. Medlemsstaterna har också möjlighet att ålägga energileverantörerna att erbjuda el till kunder inom ett bestämt område och till ett fast pris för att se till att kunderna behandlas lika.

1.7.4. Förslaget till direktiv låter medlemsstaterna, med hänsyn tagen till subsidiaritetsprincipen, använda långsiktiga planer som medel för att kunna uppfylla de allmännyttiga skyldigheterna.

1.7.5. Den gemensamma ståndpunkt som uppnått i fråga om förslaget till direktiv innebär ett betydelsefullt steg för inrättandet av den inre marknaden för el, i och med att den omfattar regler som gradvis öppnar sektorn för konkurrens, nämligen: konkurrensutsatt produktion, införande av en oberoende nätförvaltare, samexistens mellan ett system med en ensam uppköpare och ett system med framförhandlat tillträde till nätet för tredje part, en homogen och progressiv öppning av marknaden

(1) EGT nr C 393, 31.12.1994.

för slutkonsumenterna utifrån en fastställd konsumtionsnivå, en möjlig öppning för konkurrens i distributionsledet samt bokföringsmässig åtskillnad mellan produktion, transport och distribution av el inom kraftbolagen.

2. Allmännyttan som skyddsobjekt

2.1. I alla Europeiska unionens medlemsstater finns ett regelverk för allmännyttiga tjänster som, mer eller mindre aktivt, skall reglera de verksamheter som de offentliga myndigheterna kontrollerar hos ett eller flera företag i strategiska sektorer eller hos företag som levererar varor som i de flesta fall betecknas som basvaror. Denna typ av intervention syftar till att skydda allmännyttan och särskilt till att skydda dem som utnyttjar tjänsterna (därav begreppet "Daseinsvorsorge" i det tyska regelverket, "public utility" i det anglosaxiska och "servicio público" i det latinska).

2.1.1. Både på nationell nivå och på gemenskapsnivå talas det utan tydliga definitioner om tjänster av allmänt ekonomiskt intresse, allmännyttiga tjänster och allmänna tjänster, vilket ibland leder till förvirring. Därför vore det lämpligt att kommissionen på gemenskapsnivå definierade dessa tre begrepp.

2.2. Under alla omständigheter kännetecknas tjänsterna som är till nytta för allmänheten i EU:s medlemsstater mer eller mindre av:

- a) De behov som tjänsterna motsvarar. Tjänsterna motsvaras av ett behov som det offentliga identifierat och som det privata inte alltid kan tillgodose. Detta behov kan vara kopplat till de grundläggande rättigheterna eller solidaritetsöverväganden.
- b) Konsumenternas eller kundernas privilegier. Konsumenten äger rättigheter och kan därför kräva att få tjänster utförda som marknaden annars inte tillhandahåller spontant.
- c) De mål som är kopplade till tjänsterna består i att tillgodose alla sociala behov för alla medlemmar i det berörda samhället. Ingen får uteslutas på grund av fysiska, ekonomiska eller andra skäl; ett effektivt och balanserat utnyttjande av naturen och naturtillgångarna främjas; allmännyttan kan kräva tjänster som marknaden inte kan tillgodose.
- d) De myndigheter som organiserar tjänsterna skall, i de fall det är nödvändigt, fastställa villkoren för hur tjänsten skall garanteras.

2.3. Det finns vissa gemensamma allmänna principer för hur alla allmännyttiga tjänster bör fungera: principerna om proportionalitet, kontinuitet, jämlikhet, anpassning (eller flexibilitet), konsumentdeltagande, om fastställande av minimistandarder för tjänstens kvalitet och om att de skall vara allmänt omfattande.

2.4. Marknaden är generellt sett likgiltig inför solidaritets-, kontinuitets- och jämlikhetsmålen. Vissa pris-kompensationer kan dock bidra till att uppnå målen. Marginaliseringen eller uteslutningen av vissa samhällsgrupper när det gäller vissa grundläggande tjänster som behövs i det dagliga livet kan orsaka problem. En del tillräckliga allmännyttiga tjänster till skäliga priser skulle hjälpa till att införliva missgynnade i samhället.

2.4.1. Rent konkret bör man inom el- och gassektorerna i möjligaste mån försöka jämka samman konkurrensmålen med målet att garantera en säker energiförsörjning och myndigheternas samhällsmål. Myndigheterna kan därför i vissa fall reglera företagens verksamhet i syfte att garantera ett skydd av allmänhetens intressen, särskilt sådana som rör energiförsörjning och utnyttjande av transport- eller distributionsnät. Icke desto mindre bör man i enlighet med de gemensamma reglerna för den inre marknaden för el tillämpa principerna om öppenhet och insyn samt om separat bokföring.

2.5. EU:s ekonomiska system stämmer överens med en modell för en avreglerad marknad som inte styrs helt av ett fritt spel mellan dess egna spontana mekanismer, eftersom det handlar om ett juridiskt inrättat system som är genomreglerat, med en sekundärrätt som i vissa fall administreras av gemenskapens egna myndigheter.

2.6. Den traditionella bilden av allmännyttiga tjänster, med koppling till monopol eller till det faktum att offentliga myndigheter måste svara för vissa tjänster, verkar behöva förnyas med hänsyn till gemenskapsrätten, och i synnerhet anpassas till konkurrensreglerna i största möjliga utsträckning.

2.7. De allmännyttiga tjänsterna får inte i något fall påverka den juridiska ramen för de tjänsteproducerande företagen i respektive medlemsstat, något som skulle stå i konflikt med artikel 222 i fördraget. I enlighet med subsidiaritetsprincipen och med respekt för reglerna i fördraget står det varje medlemsland fritt att besluta om hur nämnda tjänster skall organiseras.

3. Allmännyttiga skyldigheter i el- och naturgassektorerna

3.1. Framgent kommer benämningen "allmännyttiga skyldigheter" att användas för att bättre stämma överens

med begreppen i direktivförslaget om gemensamma regler för den inre marknaden för el.

3.2. Med tanke på skillnaderna i fråga om regelverken i de olika medlemsländerna, om gas- och elförsörjningen och om de olika motiv som kan föranleda regeringarna att välja att tillämpa någon av de varianter som ryms inom begreppet allmännyttig tjänst, anser kommittén att det vore lämpligt att fastställa vissa minimikrav med hjälp av vilka medlemsstaterna i sin tur ålägger gas- och elbolagen vissa skyldigheter.

3.3. Behovet av harmonisering är en följd av inrättandet av den inre marknaden för dessa energisektorer. Det krävs för att skapa lämpliga förutsättningar för de tjänsteproducerande företagen att integreras i den nya marknaden, utan att inverka störande på de uppgifter som respektive medlemsland ålagt sektorerna för att de skall tillgodose det allmänna intresset.

3.3.1. Målsättningen — som skulle kunna uppnås även om man gör bestämmelsen i artikel 3 i direktivet om den inre marknaden mer bindande — måste vara att undvika att det genom elastiska tolkningar av vissa principer kan föras in svårigheter och hinder, som kan ifrågasätta de ”öppningar” som garanteras av nämnda direktiv.

3.4. El- och gasbolagens främsta skyldighet och deras existensberättigande är att tillhandahålla el och naturgas, en skyldighet som kan delas upp i ett antal underordnade krav som skall tillgodoses:

3.4.1. Garanterar en regelbunden och tillförlitlig elförsörjning; detta kräver gott underhåll av distributionsnätet och en god teknisk utvecklingsnivå, samt att man säkrar en ständig balans mellan utbud och efterfrågan.

3.4.2. Att upprätthålla de kvalitetsnivåer som fastställts: här bör man i enlighet med subsidiaritetsprincipen låta medlemsstaterna upprätta specifika nationella krav, som de sedan skulle kontrollera för att garantera öppenhet och insyn. Varje medlemsstat bör publicera rapporter om hur de allmännyttiga tjänsterna fungerar och hur kvalitetskraven motsvaras. Även om detta ger ett öppet och överskådligt system kommer det att fungera effektivt bara om kraven följs upp och kontrolleras, eller, i förekommande fall, sanktioneras av respektive medlemslands behöriga myndigheter.

3.4.3. Att inom energisektorn garantera en allmän och permanent försörjning; detta kräver att distribu-

tionsnätet byggs ut i de fall det krävs med hänsyn till de nya skyldigheterna att leverera även när det inte i det enskilda fallet är ekonomiskt lönsamt.

3.4.3.1. När det gäller att erbjuda allmännyttiga tjänster i glesbefolkade och mindre utvecklade områden, bör utvecklingen av de nationella näten ske med hänsyn till strukturfondernas regionalpolitiska mål.

3.4.4. Att fastställa skäliga och jämförbara priser för konsumenterna efter kategori: enhetliga priser kan sättas i de sektorer som inte öppnats för konkurrens. Allt eftersom konkurrens införs kommer priserna att sättas med hänsyn till marknadsutvecklingen; detta hindrar dock inte att man i de medlemsländer där man så önskar fastställer ett maximipris eller inför en särskild reducerad ”socialtariff”, som kontrolleras av de offentliga nationella myndigheterna.

3.4.5. Att sörja för ett gott miljöskydd: det faktum att konkurrensanpassade marknader införs får inte leda till att den statliga miljöskyddspolitik, energieffektiviteten, rationella resursplaneringen, resursvariationen och mångfalden eller de tekniska uppfinningarna försvinner. En mycket viktig del av detta regelverk bör vara att garantera ett gott miljöskydd och en god energieffektivitet.

3.5. Inom ramen för nämnda krav fastställer medlemsländerna de allmännyttiga skyldigheter som de sedan ålägger de tjänstepresterande företagen, utan att det får negativa konsekvenser på lång sikt. Åtgärderna bör vara väl avpassade och får inte medföra godtycklig diskriminering eller, där det är möjligt att undvika, konkurrensbegränsningar.

3.5.1. För att garantera öppenhet och rättssäkerhet, meddelar medlemsstaterna skyldigheterna till kommissionen som kontrollerar att de överensstämmer med fördraget.

3.5.2. Kommittén är medveten om att det i vissa medlemsländer ställs andra krav på företagen i denna sektor, som påverkar andra faser i energiprocessen som föregår själva leveransen. Exempel på sådana krav, som kan störa den fria konkurrensen, är skyldigheter med koppling till den nationella energiplaneringen i förhållande till utnyttjandet av nationella energikällor, förnybara energikällor, FoU-investeringar, ekonomisk och social sammanhållning osv.

4. Skapandet av en grundläggande juridisk ram

4.1. Det framtida antagandet av det ändrade förslaget till direktiv om gemensamma regler för den inre marknaden för el kommer att kräva att man på ett balanserat

sätt kombinerar reglerna för fri konkurrens med de allmännyttiga skyldigheterna. Detta ställer krav på en rättslig eller normativ ram som anger de spelregler som, i möjligaste mån, skall vara öppna för alla ekonomiska aktörer. I enlighet med subsidiaritetsprincipen är medlemsstaterna ansvariga för detta regelverk.

4.1.1. Detta regelverk bör vara inriktat på att garantera en effektiv marknad genom fri konkurrens, teknisk effektivitet i systemet och ett konsumentskydd som åtminstone ligger kvar på den nuvarande nivån av grundläggande rättigheter och ekonomisk och social sammanhållning.

4.1.2. Målen för detta grundläggande regelverk bör vara att:

4.1.2.1. Utveckla en konkurrenskraftig industristruktur samtidigt som konsumentpriserna sänks genom att konsumenternas behov av energitjänster tillfredsställs till ett rimligt och rättvist pris, samtidigt som man bevarar driftssäkerheten och leveranstryggheten med minimala effekter på miljön.

4.1.2.2. Främja sysselsättningen, förbättra arbetslivs- och levnadsvillkoren, ha ett adekvat socialt skydd, föra en samhällsdialog med alla inblandade parter, utveckla de mänskliga resurserna för att uppnå en hög sysselsättning samt kämpa mot utslagningen.

4.1.3. Medlemsstaterna skall också fastställa ytterligare krav på tjänster samt mål för den geografiska täckningen på nationell nivå som är proportionella och icke-diskriminerande, och som införs på ett överskådligt sätt som är förenligt med bestämmelserna i fördraget.

4.2. Detta "grundläggande regelverk" bör baseras på följande principer:

4.2.1. Först och främst bör bestämmelserna i gemenskapernas fördrag respekteras, vilket bland annat medför att man måste respektera:

- icke-diskrimineringsprincipen,
- konkurrensreglerna,
- förverkligandet av den inre marknaden,
- öppenhetsprincipen,
- förstärkningen av den sociala och territoriella sammanhållningen,
- en hög sysselsättning och en hög socialskyddsnivå,
- samt, till sist, en ökning av alla medborgares levnadsstandard och livskvalitet.

4.2.2. Dessutom bör man erkänna vissa grundläggande friheter:

- a) Fri rörlighet för energiprodukter genom att man i den mån det är möjligt eliminerar exklusiva export- och importrättigheter.
- b) Etableringsfrihet: sektorn bör tillåta privata initiativ och i den mån det är möjligt avskaffa exklusiva rättigheter för att möjliggöra ett stort utbud av leverantörer. Operatörers inträde på marknaden skulle kunna underställas ett system för anbudsinfordran eller viss begränsad auktorisering som tilldelas under förutsättning att operatören uppfyller ett antal överskådliga och objektiva krav, exempelvis fullgörande av de allmännyttiga skyldigheterna.
- c) Fritt tillträde till näten: tilldelningen av tillträdesrättigheter och de villkor som följer med detta bör definieras för medlemsstaterna i enlighet med subsidiaritetsprincipen, antingen genom ett förfarande med framförhandlat tillträde till nätet eller ett förfarande med en enda kund.
- d) Kontrakteringsfrihet i linje med marknadsavregleringen, och frihet att sätta priser på en konkurrensutsatt marknad, utan att detta inverkar på myndighetens befogenhetsutövande när det gäller att enligt respektive medlemslands önskemål systematisera och kontrollera priserna i syfte att reglera marknaden och föra en ekonomisk politik.
- e) Investeringsfrihet: i en konkurrensutsatt miljö bör företagets investeringsbeslut fattas av dem själva och följaktligen bör företagen ta på sig riskerna. Medlemsstaterna skulle kunna välja mellan ett system med tillstånd och ett system för anbudsinfordran, som båda skulle styras av objektiva, överskådliga och icke-diskriminerande mål.

4.2.3. De allmännyttiga skyldigheter som nämns ovan bör respekteras.

4.2.4. Skydd av konsumenternas rättigheter

4.2.4.1. Regelverket bör skydda konsumenternas rättigheter, som omfattar rätten till lämplig och överskådlig information om den tillhandahållna tjänsten, de lämpligaste avgifterna och tekniska data och kundernas rätt till en god kvalitet på tjänsten.

4.2.4.2. Man bör föreskriva att konsumenterna skall representeras inom den behöriga myndigheten, att de genom sina representanter skall delta i beslutsfattandet i frågor som rör dem och att det skall finnas förfaranden för att lösa tvister snabbt och till låg kostnad.

4.2.4.3. För målet att garantera att tjänsterna är allmänt tillgängliga vore det lämpligt att tillämpa "särskilda avgiftssystem eller avgiftssystem för särskilda

användare" som skulle göra den allmänna tjänsten mer tillgänglig för vissa användare eller användargrupper med särskilda behov. Adekvata sociala system måste garanteras för personer med låga inkomster liksom för gamla och handikappade, där den extra ekonomiska hjälpen skall finansieras genom varje medlemsstats socialförsäkringssystem eller skattesystem.

4.3. För genomförandet av de principer som räknades upp ovan finns det olika instrument som kan användas:

4.3.1. Separat redovisning. För att göra detta är det nödvändigt att i redovisningen skilja på olika moment som produktion, transport, distribution och leverans till den slutliga kunden.

4.3.2. Prissättningsystem. Det är under alla omständigheter nödvändigt att prissättningen sker öppet, och det vore även lämpligt att införa en officiell räkningsmall för energikonsumtion i respektive medlemsland.

4.3.3. Att skilja på regleringsfunktionen och själva verksamheten. I enlighet med subsidiaritetsprincipen och med hänsyn till sin egen författning skulle varje medlemsstat kunna inrätta en kontroll av sektorns verksamhet. Denna kontroll borde utövas objektivt och öppet, och den skulle bland annat kunna utövas genom övervakning av att aktörerna betar sig på ett sätt som inte snedvrider konkurrensen, fastställande av särskilda regler för marknadsaktörerna, övervakning av att de allmännyttiga skyldigheterna respekteras av företagen, en garanti för att tjänstens användare skyddas, särskilt när det gäller avgifter och tjänstens kvalitet, samt upprättandet av kontakter med konsumentrepresentanter på nationell och regional nivå och med de berörda organisationerna som gör det möjligt att samla användarnas klagomål om tjänster, avgifter och allmännyttiga skyldigheter, och att lösa eventuella konflikter.

5. Slutsatser

5.1. ESK upprepar att man måste skapa en inre marknad för energi, som bör vara en av grundstenarna för en gemensam energipolitik.

5.2. Kommittén inser att gas- och elförsörjningen är viktig för medborgarna, och därför bör den ekonomiska effektiviteten vara mindre viktig än allmänhetens behov av exempelvis en regelbunden och kontinuerlig energiförsörjning, vilket är ett ovillkorligt mål ur ett samhällsperspektiv.

5.3. Därför betonar ESK att man måste inrätta minimikriterier på gemenskapsnivå som kan tjäna som referens för alla företag som tillhandahåller dessa tjänster. Detta skulle göra det möjligt för konkurrensen att fungera bättre och bli mer omfattande, vilket skulle tillåta att man uppnådde de ekonomiska och sociala målen för den inre el- och gaskonsumtionen.

5.4. Kommittén vill också på nytt betona att man inom detta regelverk särskilt måste lägga tonvikten vid att hitta en balans, i den mån det är möjligt, mellan konkurrensreglerna och respekten för de allmännyttiga skyldigheterna.

5.5. Denna respekt för de allmännyttiga skyldigheterna i en konkurrensutsatt miljö kräver att man fastställer vissa minimiregler för medlemsstaternas definition av dessa skyldigheter på energiområdet, för att förse operatörerna med ett grundläggande regelverk. Medlemsstaterna måste införa dessa skyldigheter på ett överskådligt och icke-diskriminerande sätt och i enlighet med gemenskapsbestämmelserna, samt meddela dessa till kommissionen.

5.6. Utan att det inverkar på det som tidigare sagts, och för att de allmännyttiga tjänsterna skall fungera som en garanti för de grundläggande samhälleliga rättigheterna och den ekonomiska och sociala sammanhållningen, stöder kommittén Europaparlamentets ställningstagande och anmodar kommissionen att vid den pågående revideringen av fördragen under regeringskonferensen införa begreppet allmännyttiga tjänster, och de principer som detta bygger på, i fördraget, eller att anta en "stadga för allmännyttiga tjänster" som biläggs fördraget. Denna stadga skulle bidra till att förenkla tolkningen av gemenskapens regelverk och därmed göra det mer öppet och säkert.

Bryssel den 31 oktober 1996.

*Ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande*

Tom JENKINS

BILAGA

till Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande

Följande ändringsförslag till sektionens yttrande avlogs under debatten:

Ändringar föreslagna av Neville Beale och Kenneth Walker

Punkt 2.4.1

Ändra "el- och gassektorerna" till "elsektorn".

Punkt 3

Ändra "el- och naturgassektorerna" till "elsektorn".

Punkt 3.2

Ändra "gas- och elförsörjningen" till "elförsörjningen" samt "gas- och elbolagen" till "elbolagen".

Punkt 3.4

Ändra "El- och gasbolagens" till "Elbolagens" och stryk ordet "naturgas".

Punkt 5.2

Stryk orden "gas- och".

Motivering

Yttrandet och bilagan berör endast elsektorn, liksom utkastet till direktiv som nämns i punkt 1.7 i yttrandet. Leverans av naturgas till allmänheten kräver, av praktiska och juridiska skäl, speciell hänsyn.

Resultat av omröstning

För: 14, emot: 34, nedlagda: 3.

Ändringar föreslagna av Wilfred Aspinall

Punkt 5.6

Stryk hela punkten.

Motivering

Detta synsätt har inget med begreppet allmännyttiga skyldigheter på den inre marknaden för elektricitet att göra. Det är absolut inte något som bör diskuteras inom detta ärende. Det går långt bortom referensramarna för detta yttrande på eget initiativ, och måste diskuteras djupare för att man till fullo skall förstå vilka effekter en sådan politik skulle ha, inte bara på elsektorn, utan också när det gäller gas, olja, kol, förnyelsebara energikällor, telekommunikationer, järnvägar, flygtransporter osv.

Resultat av omröstning

För: 21, emot: 41, nedlagda: 2.

Ändringar föreslagna av Angel Panero Florez**Punkt 5.6**

Stryk hela punkten.

Motivering

Europeiska kommissionen har just lagt fram ett meddelande om allmännyttiga tjänster inom Europeiska unionen, som kommittén troligen kommer att utarbeta ett yttrande över.

Under dessa omständigheter verkar det bättre att vänta tills en underkommitté, som eventuellt kommer att inrättas, har avslutat sitt arbete — denna fråga omfattar inte bara energisektorn utan också post, transporter och telekommunikationer — innan man formulerar ett regelverk för dessa allmännyttiga tjänster i fördraget.

Resultat av omröstning

För: 21, emot: 41, nedlagda: 2.

Ändringar föreslagna av Ulla Sirkeinen**Punkt 5.6**

Ersätts med följande:

”Energisektorn är ett av de områden som berörs av den pågående principdiskussionen om uppfyllande av de gemenskapskrav som ställs på allmännyttiga tjänster i en öppen marknadsekonomi. En central fråga i denna diskussion är vilka åtgärder som eventuellt bör initieras under regeringskonferensen. Denna fråga kommer ESK senare att ta ställning till i sitt yttrande om kommissionens meddelande om allmännyttiga tjänster i Europa.”

Motivering

Punkt 5.6 har betydelse för annat och för mer än energisektorn. ESK bör inte ta ställning endast utifrån en sektor för allmänna tjänster.

Resultat av omröstning

För: 27, emot: 35, nedlagda: 3.
